

Fusie Effect Rapportage

Beoogde fusie
Lauwers & Eems PO
en
VCPO Noord Groningen

Versie concept 0.9

20 december 2022

Inhoud

1. Motieven.....	4
1.1 Wat zijn de redenen en de noodzaak voor de fusie?	4
1.2 Wat zijn de alternatieven voor fusie?.....	4
1.3 Zijn deze alternatieven door het bestuur onderzocht?	4
2. Tijdsbestek	4
2.1 Wat is de beoogde fusiedatum?.....	4
2.2 Welke onderwerpen moeten na de fusiedatum nog geregeld worden?	5
3. Doelen.....	5
3.1 Wat wil het bestuur bereiken met de fusie?	5
3.2 Wat zijn de gekwantificeerde doelen.	5
4. Effecten op diversiteit.....	5
4.1 Hoe wordt gewaarborgd dat in een bepaalde regio de variatie van het onderwijsaanbod blijft bestaan of groter wordt?	5
5. Effecten op keuzevrijheid	6
5.1 Hebben leerlingen en hun ouders een reële keuze uit scholen van een bepaalde richting of pedagogisch-didactische aanpak in het voedingsgebied?	6
5.2 Wat zijn de effecten op de spreiding en omvang van de rechtspersonen en scholen in het voedingsgebied?.....	6
5.3 Wat zijn de effecten op de onderwijskundige en bestuurlijke diversiteit van het onderwijsaanbod in het voedingsgebied?.....	6
6 Kosten en baten.....	6
6.1 Welke financiële kosten en baten zullen er zijn?	6
6.2 Is de continuïteit voldoende gewaarborgd?.....	6
6.3 Wat zijn de risico's?.....	6
6.4 Welke niet-financiële kosten en baten zal de fusie opleveren?	7
7. Effecten op personeel, leerlingen en ouders	7
7.1 Wat zijn de gevolgen voor de voorzieningen?.....	7
7.2 Welke effecten verwacht het bestuur op het schoolklimaat, de betrokkenheid van ouders bij de school en de betrokkenheid van het personeel bij de school?.....	7
7.3 Wat zijn de gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden, het personeelsbeleid en de medezeggenschap?	7
7.4 Wat zijn de gevolgen voor betrokkenheid van leerlingen, hun motivatie en hun mogelijkheden voor medezeggenschap?	7
7.5 Wat zijn de gevolgen voor de betrokkenheid van ouders?	7
8. Communicatie en evaluatie	8
8.1 Op welke manieren en via welke kanalen worden de belanghebbenden betrokken bij het fusieproces? ..	8
8.2 Wanneer en hoe wordt geëvalueerd of de doelen van de fusie zijn bereikt?.....	8
8.3 Wanneer en hoe wordt geëvalueerd wat de effecten zijn? (Vooral op de punten van spreiding, omvang, variëteit en keuzevrijheid)	8
9. Advies burgemeester en wethouders en instemming door de medezeggenschap.....	9

9.1 Wat is het advies van het college van B en W over de fusie?	9
9.2 Wat is het advies en instemming vanuit de medezeggenschap?	9

1. Motieven

1.1 Wat zijn de redenen en de noodzaak voor de fusie?

Hoofdrede: Samen sterker!

De Vereniging VCPONG en de Stichting Lauwers & Eems, onderdeel PO willen door de vorming van één grotere organisatie toekomstbestendiger zijn. Door een sterk schoolbestuur is het mogelijk om thuisnabij onderwijs voor een groot deel van de kinderen uit de regio te blijven bieden. De huidige besturen hebben scholen in de gemeenten Hogeland, Groningen, Westerkwartier (en Eemsdelta onderdeel VO). Deze regio is een geheel van grotere en kleinere dorpen. Een economisch florerend en leefbaar platteland is van levensbelang voor de regio. Thuisnabij onderwijs is hiervoor een belangrijke factor.

Door de vorming van een groter schoolbestuur is het mogelijk om verschillen, efficiency en kennis optimaal te benutten. De redenen van de fusie:

- a. De fusie biedt kansen voor de versteviging van de onderwijskwaliteit; binnen een grotere organisatie is meer mogelijkheid voor vervanging, voor de ontwikkeling van expertise, creëren van mobiliteit en persoonlijke ontwikkeling (verdieping en focusgebieden binnen bepaalde functies)
- b. Kleine schoolbesturen zijn onvoldoende krachtig om op lange termijn antwoord te kunnen geven op de (nieuwe) vragen en verantwoordelijkheden die op de organisaties afkomen. Een groter schoolbestuur kan daarnaast de voordelen (o.a. gemiddelde schoolgrootte en gezamenlijke inzet van expertise en ondersteuning) van het hebben van grote en kleine scholen beter vormgeven. Ook ontstaat er door de schaalgrootte een bestuur dat als vertegenwoordiger van het primair onderwijs als serieuze partij in de provincie aan tafel deel kan nemen.
- c. Door de samenvoeging van de servicebureaus/ bestuurskantoren hebben we meer kennis en expertise in huis om de schoolteams optimaal te ondersteunen en te onderhandelen met leveranciers. Door onderwerpen als bijvoorbeeld huisvestingsregelgeving, ICT/infrastructuur en administratie samen op te pakken, ontstaat meer ruimte voor specialisatie, zonder dat dat ten koste gaat van middelen die in het primaire proces ingezet kunnen worden;
- d. Door de fusie ontstaan efficiencyvoordelen waardoor een bovenschoolse structuur op de lange termijn goed betaalbaar blijft mede gezien in het licht van de bezuinigingen op het budget en de effecten van de krimp. De doelstelling is om de middelen zoveel als mogelijk in te zetten voor het primaire proces; het onderwijs.

1.2 Wat zijn de alternatieven voor fusie?

Mogelijke alternatieven zijn samenwerking met andere schoolbesturen of een samenwerking met een organisatie met een aanpalend aanbod zoals kinderopvang of het voortgezet onderwijs. De fusie is onderdeel van een gezamenlijke verandering met de kinderopvang en het voortgezet onderwijs en heeft tot doel horizontaal te versterken door een fusie en verticaal door samenwerking.

1.3 Zijn deze alternatieven door het bestuur onderzocht?

Binnen diverse overlegorganen, zoals het samenwerkingsverband en regionaal/lokaal educatieve agenda, is veel contact met andere besturen. Met deze besturen zijn informeel mogelijkheden voor fusie en of samenwerking verkend. De voorliggende fusie sluit het beste aan bij de vraagstukken en kansen in de regio en de visie van beide schoolbesturen.

2. Tijdsbestek

2.1 Wat is de beoogde fusiedatum?

1 augustus 2023.

2.2 Welke onderwerpen moeten na de fusiedatum nog geregeld worden?

De verdere harmonisatie van beleid en werkwijze zal ook na de fusiedatum vorm krijgen. Aan de hand van een implementatieplan zullen alle nog te regelen onderwerpen in volgorde van belangrijkheid en met betrokkenheid van het college van bestuur, de schooldirecteuren en de medezeggenschapsorganen uitgewerkt en ingevoerd worden.

3. Doelen

3.1 Wat wil het bestuur bereiken met de fusie?

In de intentieverklaring wordt de van de fusie tussen beide organisaties verwachte meerwaarde geschetst. In algemene zin verwachten de bestuurders dat een bundeling en integratie van beide besturen de continuïteit, kwaliteit en efficiency zal waarborgen en versterken. Meer specifiek gaat het dan om:

- Het creëren van extra kansen voor de ontwikkeling en de mobiliteit van de medewerkers;
- Het in breder verband en als één stevige gesprekspartner vorm en inhoud geven aan nieuwe ontwikkelingen;
- Het realiseren van efficiencyvoordelen door onder meer inkoop en gemeenschappelijk beheer;
- Verdere professionalisering van de bovenschoolse organisatie ter verhoging van de slagkracht en het beleidsvoerend vermogen.

3.2 Wat zijn de gekwantificeerde doelen.

In het fusietraject zijn geen expliciet kwantitatieve doelen gesteld. De doelen zijn primair kwalitatief en gericht op innovatie en toekomstbestendigheid. Een paar kwantitatieve effecten zijn wel te verwachten: door het behalen van efficiency-voordelen (ontdubbelen en inverdieneffecten op diverse terreinen) meer geld beschikbaar houden voor het onderwijs. Het is mogelijk om een beperkte kostenreductie bovenschools te realiseren door daling van overlegtijd richting partnerorganisaties, de gemeenten, provincie en het ministerie. Daarnaast ontstaat er kostenreductie onder meer door de vorming van een stichting in plaats van een vereniging en een stichting. Het gaat dan ook om een daling in kosten door het zijn van één organisatie onder andere; accountant, administratiekantoor, HR-pakket, inhuur expertise, lidmaatschappen en inkoop van middelen.

4. Effecten op diversiteit

4.1 Hoe wordt gewaarborgd dat in een bepaalde regio de variatie van het onderwijsaanbod blijft bestaan of groter wordt?

Het gaat hier zowel om diversiteit op het niveau van scholen als op het niveau van vestigingen. Bij dat laatste gaat het om de 'interne keuzevrijheid'. Dit is de mogelijkheid om te kiezen uit een gevarieerd onderwijsaanbod binnen een bestuurlijke eenheid.

Lauwers en Eems is op dit moment een openbaar schoolbestuur en VCPONG is een protestant christelijk schoolbestuur. Na de fusiedatum wordt het een Stichting Samenwerkingsbestuur waarbinnen scholen met een openbaar karakter, protestant christelijke scholen en samenwerkingsscholen aanwezig zijn.

De fusie heeft een positief effect op de diversiteit van het aanbod. Binnen het nieuwe schoolbestuur wordt het mogelijk om zowel openbare, algemeen bijzondere, protestant christelijke als ook samenwerkingsscholen een goede plek te blijven geven.

Daarnaast wil de nieuwe stichting actief werken aan scholen met diverse onderwijsprofielen. De autonomie en de brede toegankelijkheid voor alle kinderen op alle scholen binnen de nieuwe organisatie verandert niet. Naast de nieuwe stichting zijn binnen de regio meerdere andere schoolbesturen voor primair onderwijs aanwezig hierdoor zal de totale diversiteit van het onderwijsaanbod groot blijven.

5. Effecten op keuzevrijheid

5.1 Hebben leerlingen en hun ouders een reële keuze uit scholen van een bepaalde richting of pedagogisch-didactische aanpak in het voedingsgebied?

Door de fusie verandert deze vrijheid niet, maar wordt naar de toekomst toe juist versterkt. De organisatie zal een breed palet aan scholen bieden. De organisatie biedt breed toegankelijk onderwijs; ieder kind en iedere leerkracht is welkom, ongeacht zijn of haar sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond.

5.2 Wat zijn de effecten op de spreiding en omvang van de rechtspersonen en scholen in het voedingsgebied?

De fusie tussen Stichting Lauwers en Eems PO en VCPONG heeft geen invloed op het aantal scholen en hun spreiding over het gebied. Het aantal schoolbesturen in het voedingsgebied zal getalsmatig afnemen met één en de organisatie zal na de fusie toenemen in omvang. Ten opzichte van andere schoolbesturen zal het een middelgrote organisatie zijn.

5.3 Wat zijn de effecten op de onderwijskundige en bestuurlijke diversiteit van het onderwijsaanbod in het voedingsgebied?

Op de onderwijskundige diversiteit heeft de fusie geen negatieve invloed: de scholen profileren zich zoals voorheen. De omvang van de nieuwe organisatie en het delen van kennis en ervaring zal juist kunnen (en moeten) leiden tot verbreding van de onderwijskundige concepten en tot verdieping en verbetering.

Door de fusie ontstaat vanuit twee organisaties, 1 nieuwe organisatie (1 stichting). De bestuurlijke diversiteit zal in getalsmatige zin met 1 afnemen. Door de fusie verandert het marktaandeel van beide organisaties niet.

6 Kosten en baten

6.1 Welke financiële kosten en baten zullen er zijn?

De kosten van de fusie blijven in deze fase beperkt tot de eenmalige uitgaven die noodzakelijk worden geacht voor de realisatie van de bestuurlijke fusie. Hierbij moet worden gedacht aan kosten voor externe begeleiding, notariskosten en kosten voor een nieuwe huisstijl en logo.

De financiële baten van de fusie zullen met name gevonden worden in schaalvoordelen en efficiency. Het gaat dan vooral om de positieve effecten van ontduubelen en bijvoorbeeld efficiencyvoordelen die behaald kunnen worden bij het afsluiten van nieuwe contracten met leveranciers.

6.2 Is de continuïteit voldoende gewaarborgd?

Het fusieonderzoek en de contouren van de nieuwe organisatie zijn tot stand gebracht door middel van veelvuldige interactie tussen het kernteam, de werkgroepen en alle andere betrokken geledingen.

Na het afronden van het formele fusietraject, wordt er plannen opgesteld binnen het organisatorische en inhoudelijke traject om daadwerkelijk vorm en inhoud aan de nieuwe organisatie gegeven.

Met het instellen van het college van bestuur/bestuurder, de raad van toezicht, het samengevoegde bestuurskantoor, één directieteam en een nieuwe gemeenschappelijke medezeggenschapsraad wordt de continuïteit van de nieuwe organisatie in bestuurlijke zin voldoende gewaarborgd.

De gefuseerde organisatie wordt een schoolbestuur met 30 scholen. Deze omvang biedt de nieuwe organisatie en haar financiële positie voldoende waarborg voor de continuïteit.

6.3 Wat zijn de risico's?

De fusie brengt geen specifieke, aan deze besturenfusie verbonden, risico's met zich mee. Als onderdeel van het fusieproces is door een onafhankelijk bureau een vooronderzoek en een draagvlakonderzoek gedaan naar de kansrijkheid van de fusie met de bijhorende organisatievorm; een samenwerkingsbestuur.

Hierbij zijn verschillen geconstateerd. Deze zijn als aandachtspunt benoemd en niet als een bedreiging/risico. Ook is er goed gekeken naar de financiële situatie van beide organisaties, welke zeer stabiel is en waaruit ook geen grote risico's naar voren zijn gekomen.

Als er aan mogelijke risico's moet worden gedacht, zitten die meer in o.a. de algemeen beleidsmatige aspecten, zoals bezuinigingen van de overheid, veranderingen binnen het onderwijs en natuurlijk de demografische krimp. Dit soort risico's worden door deze fusie juist zoveel mogelijk beperkt.

6.4 Welke niet-financiële kosten en baten zal de fusie opleveren?

Door deze fusie ontstaat een krachtige en professionele organisatie die niet alleen beter kwalitatief goed onderwijs kan blijven waarborgen maar ook beter in staat is de bestuurlijke en financiële voorwaarden daartoe te scheppen. De fusie biedt meer kansen op het behoud van werkgelegenheid van het personeel en voor de spreiding van het primair onderwijs over de regio.

7. Effecten op personeel, leerlingen en ouders

7.1 Wat zijn de gevolgen voor de voorzieningen?

Door de fusie ontstaan er geen directe gevolgen voor de scholen. De kwaliteit en stabiliteit van de bovenschoolse en bestuurlijke organisatie wordt versterkt.

7.2 Welke effecten verwacht het bestuur op het schoolklimaat, de betrokkenheid van ouders bij de school en de betrokkenheid van het personeel bij de school?

De beoogde fusie heeft geen directe gevolgen voor de scholen en het schoolklimaat. De nieuwe gezamenlijke organisatie biedt dezelfde mogelijkheden voor betrokkenheid, medezeggenschap en participatie.

7.3 Wat zijn de gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden, het personeelsbeleid en de medezeggenschap?

Alle medewerkers vallen binnen dezelfde CAO. Binnen de nieuwe organisatie zullen de arbeidsvoorwaarden en het personeelsbeleid geharmoniseerd worden. De waarde van het arbeidsvoorwaardenpakket zal minimaal gelijk blijven. Als gevolg van de fusie wordt niemand ontslagen. Voor de medewerkers in vaste dienst is er een baangarantie afgesproken waarbij het wel mogelijk is dat de taken of focusgebieden binnen een bepaalde functie aangepast worden.

Binnen de nieuwe organisatie zal er op iedere school een MR blijven functioneren. De huidige gemeenschappelijke medezeggenschapsraden van beide organisatie gaan zich omvormen tot één nieuwe gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voor de nieuwe organisatie.

7.4 Wat zijn de gevolgen voor betrokkenheid van leerlingen, hun motivatie en hun mogelijkheden voor medezeggenschap?

Dit is niet van toepassing. Het betreft een bestuursfusie waarin de mogelijkheden voor betrokkenheid en medezeggenschap gelijk blijft.

7.5 Wat zijn de gevolgen voor de betrokkenheid van ouders?

Ouders kunnen op meerdere manieren participeren in de nieuwe stichting. Zowel via de medezeggenschap als ook in nieuw op te zetten identiteitscommissie. Daarnaast blijft de betrokkenheid en ouderparticipatie op de scholen aanwezig en op verschillende manieren vormgegeven. Deze betrokkenheid verandert niet door de fusie.

8. Communicatie en evaluatie

8.1 Op welke manieren en via welke kanalen worden de belanghebbenden betrokken bij het fusieproces?

Allereerst is een kernteam gevormd die is samengesteld uit beide bestuurders, twee schooldirecteuren, twee medewerkers bestuurskantoor, aangevuld met een externe onafhankelijke fusieprocesbegeleider en communicatieadvies. Er zijn verschillende werkgroepen gevormd vanuit beide organisaties. Deze werkgroepen hebben gezamenlijk gewerkt aan de inhoud van het fusierapport en hebben daarnaast adviezen en plannen voor de nieuwe organisatie geformuleerd.

Door en vanuit de kernteam is en wordt er op veel manieren gecommuniceerd over de fusie, op basis van een communicatieplan: (interactieve) nieuwsbrieven, een enquête onder ouders en medewerkers, openbare opleveringsmomenten, informatie naar ouders en pers.

De toezichthoudende en bestuursorganen hebben op verschillende momenten een inhoudelijke bijdrage geleverd aan het fusietraject en de contouren van de nieuwe organisatie en zijn regelmatig op de hoogte gesteld. Er zijn speciale informatiebijeenkomsten voor de GMR-en georganiseerd.

Het fusierapport en de daarbij behorende bijlagen zijn aangeboden aan de besluitvormende- en medezeggenschapsorganen van beide organisaties. Daarna heeft in beide organisaties afzonderlijk een zorgvuldige afweging van de fusie plaatsgehad en zijn alle betrokken organen tot positieve besluitvorming, dan wel instemming met de fusie gekomen. Over de personele aspecten van de fusie is, door het kernteam, namens de beide organisaties overleg met de medezeggenschap en de vakbonden gevoerd.

8.2 Wanneer en hoe wordt geëvalueerd of de doelen van de fusie zijn bereikt?

De meerwaarde en de beoogde effecten voor de nieuwe organisatie, zullen als onderdeel van de planning en control-cyclus aan de orde worden gesteld. Gedurende de ontwikkeling en het functioneren van de nieuwe organisatie zullen zowel het bestuur als de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de directeuren met elkaar in overleg blijven over de met de fusie beoogde meerwaarde en de realisatie daarvan in de praktijk.

8.3 Wanneer en hoe wordt geëvalueerd wat de effecten zijn?
(Vooral op de punten van spreiding, omvang, variëteit en keuzevrijheid)

Zie punt 8.2. Daarnaast heeft de fusie geen effect op de spreiding, omvang en keuzevrijheid.

9. Advies burgemeester en wethouders en instemming door de medezeggenschap

9.1 Wat is het advies van het college van B en W over de fusie?

< brieven met de adviezen vanuit de College's van de gemeenten toevoegen als bijlagen>

9.2 Wat is het advies en instemming vanuit de medezeggenschap?

< instemming vanuit beide GMR-en toevoegen>